

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

EMFIZETELI ÁRAK:
 Egész évre 8 kor
 Fél évre 4 kor
 Negyed évre 2 kor
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttér petitióra 50 fillér.

Felolószerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfajdosztó:
STRAUSZ SÁNDOR.

A fiumei püspökség.

(Muraköz egyházi ügye.)

Fiumében baj van. A zenggi püspöki szék tulságosan szereti Fiumét és azért bő áldást osztogat rája. Akárcsak a zágrábi szentszék n.ireánk. Csak hogy sem nekünk nem kedves a zágrábiak szeretete, sem pedig a fiumeiak nincsenek megelégedve a zenggi tulságos áldással.

Ugy áll a dolog, hogy a zenggi püspöki szék észrevette, hogy Fiume egyik külvárosában egy nagyon is hazafias pap az akadálya annak, hogy a drenovai nép nem veszi be Supilóék délszláv maszlagos piluláit. És ezt a papot, Zsigart, el akarta toloncoltatni onnan. Csak hogy a fiumeiek ezt nem engedték! És így jutott összeütközésre a dolog. A fiumeiek felujították, még pedig erélyesen azt a követelésüket, hogy külön püspökséget kapjanak. És a fiumeiek amilyen kuruclegények, meg is fogják ezt kapni. Még akkor is megkapják, ha egy püspökség részére kicsinynek is bizonyulna Fiume és kerülete.

Csak mi muraköziek nem kapunk semmit! Minket sem át nem csatolnak valamelyik magyar püspökséghez, sem valamiféle önkormányzatot nem adnak egyházi ténen. Még mindig Zágráb boldogit minket, az a híres Zágráb, mely már annyit Janus-arcu lekipásztort adott nekünk, akik a szószékéről nem egyszer magyarellenes eszméket hirdettek, leveleikben meg újabb Szent István-fluknak mondják magukat. Elrculják ifjainkat, akik mint papok vagy saját hazájuk ellen vannak, vagy legalább is közönyösek.

Pedig hej be másképp lehetne itt minden a Muraközben, ha a lelkesízi kar velünk vállvetve dolgoznék kivétel nélkül a magyar ügy szolgálatában; ha a népet hazafias irányban igyekeznék befolyásolni, — s ha a maga presztíziséje s népszerűsége érdekében is érlelné az eszmét, hogy Muraköz Zágrábtól minél előbb szabaduljon!

Előttém fekszik Naszticsnak most megjelent „Finale” című könyve. Ha ezen leleplezéseknél csak fele is megfelel a valóságnak, pedig úgy lesz, mert már megindult a razzia Horvátországban Supilóék ellen, akkor Muraköz hazafias érzelmű lekipásztorainak nyilvánosan is el kellene ítélni az olyan muraközi lelkesízi, aki a magyar ál-lameszmének nem barátja. Hisz azok a horvát képviselők, akik barátai az ilyen lelkesízeknek (mert tudjuk a szalakat) szintén a most elárult szeb Délszlávia szolgálatában vannak és most már értjük azt is, hogy miért követelte Magdics Péter a költségtetés tárgyalásakor Muraközt Horvátországnak?

Ilyen alkalmakkor hallgatni nagy bűn. Naszticsék szájai Muraközig is elnyulnak. Nem lehet közönytynel fogadni ama vádat,

hogy van Muraköz lelkesízei közt olyan ember is, aki öntudatlanul vagy öntudatosan szekerét tolja a nagyszerb—délszláv vigéceknek.

Ama lelkesízeinkhez apellálunk tehát, akik mindig megmutatták, hogy a hazafiságot össze tudják egyeztetni a lelkesízi hivatalossal; hogy emeljék fel most is szavukat, járjanak elől a vezetésben, hogy Muraköz szabaduljon a Balkán erkölcsökben bővelkedő Zágrábtól.

Mert Muraköz egyházi ügyét rendezni kell. Elég bűn, elég közönyösség, hogy eddig is túrtük az eddigi állapotokat. Keztyűszéssel a kérdést már tovább nem lehet kezelni. Hisz ha minket átcsatoltak volna, azért nem kellett volna összedülnie az égnek és megbuknia a minisztereknek. Ez csak ürügy, hogy a muraközi kérdés eltolassék. A valóság az, hogy minket eddig mumusnak használtak, ha meg kellett ijeszteni a horvátokat. Most azonban igazán vérszemet kaptak a horvátok s már ők akarnak minket használni mumusnak. Az is csak mesebeszéd, hogy Muraközért néhány szlavoniai pécsi püspökhez tartozó fárát kellene adni viszonzásul a horvátoknak. Semmit sem kell adni a horvátoknak! Még azt a többi plébániát is el kellene venni tőlük, ahol magyarok lagnak és ahol a papok nem vállalosságot, hanem gyűlöletet terjesztenek a nép között. Mert a szlavoniai magyar plébániáknál nincsenek veszélyeztetve a horvát érdekek; de Muraközben nagyon is veszélyeztetve vannak a magyar érdekek. Azért pedig, ha a magyarok saját érdeküket védik, csak úgy védhetik meg azokat sikeresen, ha alkut nem ismernek és követelik, ami nekik jár.

Minthogy most napirendre került a fiumei püspökség ügye, mi is követeljük egyházi ügyünk végleges rendezését. És pedig egészen új alapon. Mert ha már eddig semmisen sikerült; ha mindig volt kifogás, talán most mégis sikerül a megoldás. Még pedig úgy, hogy csináltassék Fiuméből és Muraközből egy új püspökség. Fiume és Muraköz elég nagy terület ahhoz, hogy mint új püspökség existálhasson. Ennek megvalósítása bizonyára nem ütköznék igen nagy nehézségekbe. Még csak azt a kifogást sem vehetjük szemünkre, hogy magyarosítani akarunk, mert hiszen a papi személyzet akkor a mi fainkból fog kikerülni, meg a fiumeiekből.

Ezáttal mindenesetre nyerne Csáktornya is, meg egész Muraköz is. Mert a püspökségnek Csáktornyán kellene fentartani gimnaziumot is, csak a szemináriuma volna Fiumében.

Mindenesetre üdvös volna, ha mi is mozgolódnánk és Fiume városával e tekintetben egyöntetűen járnánk el. Talán a jelenlegi munkánkat siker koronázná. —

A további lépések megtételét az illetékes körökre bizzuk. Ne maradjunk azonban ebben a dologban is leghátul, mint a többiben, mert úgy járunk, hogy megint hoppon maradjunk.

Le Bois.

K Ü L Ö N F É L É K.

A te szemed.

Oly kék a te méla szemed,
 Mint nefejejts levele,
 Mely az öröm harmatával
 Igen olykor van tele.

Olyan, mint a hegyi patak
 Szüzi kristály tükörre,
 Melybe murva-szem se hullott,
 Melynek nincs örvényköre.

És oly mélylő, mint az égbolt,
 Melyről a nap leragogy.
 Te vagy az én mennem, napom,
 Én csak fakó föld vagyok.

Szemed egén nincsen felhő,
 Haragvillám se soha.
 Mindig vihar után van ez,
 Azért örök — mosolya.

Néha mégis vihart jósol,
 S fölbukkan a vész jele,
 Mikor ajkad föl-főlajzol
 S felsóhajt a vész szele.

Ilyenkor nagy förgöget
 Várna váltig az ember.
 A környezet meg is lapul,
 S űtni csak az — óra mer.

De a tájfun hamar elül,
 Bár permetez is kicsit.
 D' egyben más ez mégis, mint az,
 Mert a vihar nem — ásit.

Haller Jenő.

— Szent István napja. Ünnepléyes kegyelettel, hazafias lelkesedéssel emlékezett meg a magyar nemzet f. hó 20-án első szent királyáról, Szent Istvánról. E nagy országos nemzeti ünnepen, melyet nemcsak a törvény holt betűje, hanem hála, kegyelet is megülni parancsol, újból visszhangzott Kárpátoktól—Adriáig a költő ama nagy szava, hogy: Éi magyar, áll Buda még! Nagy-Magyarország minden városában az istentiszteletek, szívében, az édes magyar haza fővárosában a dicsőséges szent jobb körülhordozása, nemzeti tricolorok lengése, a Mindenhatóhoz küldött fohások, imák fényes dokumentumai annak, hogy a magyar nép hite, ezeréves hazájához s első szent királyához való rendíthetlen ragaszkodása — dacára ama ezredéveknek, mely elválasztja e kort s népet Szent Istvántól — még mindig sziklaszilárd és állandó. Legyen is ez a nagy nap, a magyarnak egyedüli törvényben megállapított nemzeti ünnepe, az idők vezetégtig tartó ka-

pocs, mert csak addig boldog e haza minden népe, míg a haza szeretetében, nagy fiainak megbecsülésében egyetért. Augusztus 20-án a nagy nemzeti ünnepnapon Csáktornya hazafias közönsége is kivette a maga részét. A középületeken nemzeti zászlók lengtek már kora reggel, délelőtt 11 órakor pedig a róm. kath. templomban ünnepélyes istentisztelet volt. A szent misét megelőzőleg Varga Wolfgang hittanár szónoki hévvel előadott szép hazafias szentbeszédét mondott Szent Istvánról magyar hazánk első apostoli királyáról. Az ünnepi misét Rozmán Róbert zárdafőnök végezte nagy és fényes segédlettel. Az asszisztenciát Dolencz Gábor és Tislér Timót Szentferencrendű atyák, hitoktatók látták el. Az istentisztelet alatt Varga W. hittanár gyönyörű orgonajátéka s hazafias egyházi énekei csak emelték az ünnepély fényét. A nagy nemzeti ünnepen az ájlatos lívek nagy számban vettek részt az istentiszteleten, hol hálaimákkal fordultak a királyok királyához, áldást kérve az első magyar szent királyra, az ezeréves Mária országára, a magyar hazára. — Szent István napjának ily fényes keretben való megünneplése — melyre Csáktornya lelkes magyarérmű közönsége mindenkor kedvesen fog visszaemlékezni — legelső sorban a helybeli zárdafőnöknek Rozmán Róbert és a Szentferencrendű atyáknak köszönhető. Nem egyszer ünnepelte már a multban, az Isten házában, Csáktornya magyarsága Szent István napját, de oly impozáns módon, hazafias érzelemmel, mint amió az ideje volt, a helybeli zárda részéről még eddig nem tapasztaltunk. Jól esik e helyen megemlékezni a zárda vezetőknek s társainak e hazafias gondolkodásáról, cselekedetéről. Rozmán Róbert zárdafőnök s tiszteletű társai — úgy látszik — nem tekintik a vallás magasztos elveit összeférhetetlennek a hazaszeretettel, sőt mióta az ő vezetése alá került a csáktornyai zárda, alkalmazkodva a helyi viszonyokhoz, mindenkor megtalálta az utat oda, mely a helyi magyarság óhajához, kívánságához vezetett. E hazafias tettükben egyetértünk mindnyájan; kísérelje ezen a helyi magyarsággal összefort hazafias működésüket a jó Isten áldása, olalma!

— **A király születése napján.** Ő felsége a király születésének 78. évfordulóját a szokásos kegyelettel az idén is megülték augusztus 18-án Csáktornyán. A város hivatalos épületei fel voltak lobogozva, a templomokban isteni tiszteletet tartottak. Az ünnepségek sorozatát a helybeli ulánus ezred tábori miséje kezdte meg, mely reggel 8 órakor a városliget tövében egy sátor alatt tartott meg az egész tisztkar s nagyszámú polg. közönség jelenlétében. A szentmisét pater Timotheus mondta. Mise alatt a kivezényelt ulánusok kirendeltsége több ízben disztűzet adott. Mise után diszmenet volt Mayer Viktor ezredes előtt. — Tíz órakor az izz. imaházban volt háláadó istentisztelet, melyen Schwarz Jakob rabbi hatáson hazafias hitszónoklatot mondott. — A városi hivatalos mise 9 órakor volt meg a plébánia templomban. A szentmisén pater Róbert celledbrált. Az istentisztelet alatt pater Brix Bernát szentferencrendű szerzetes, varazadi küsszemináriumi prefektus énekelt, ki csengő hangjával kellemesen adta elő a latin gregorán-miséjét. Annál nagyobb visszajelést kellett a helybeli kántor, ki a mise végén elénekelt Tedeumjával és Himnuszával valósággal deprimálta a jelenvolt közönséget. Bizony bosszantó, hogy amikor az

új rend következtében a zárdában és templomban hazafias, előzékenység, figyelem tekintetében minden irányban örvedetes változást tapasztalunk, csak a kántor diszelegés mindig régi köntösében. Egy makulányit sem tökéletesedett sem játéka, sem éneke. Pedig bőven ráérne belőle. Ugy látszik negyedszázados jubileumát akarja megünnepleni itteni működésének azzal a fogyatékos tudományával, amellyel 2 évvel ezelőtt ide kántornak megválasztották.

— **Kitüntetett ezredes.** A király születése napját a helybeli ulánus-ezred felhasználta arra, hogy a hadgyakorlatok tartamára ide vezényelt Mayer Viktor ezredesnek az öfelsége által neki adományozott magas kitüntetést: a vaskorona rendet ünnepies keretben átadja. Az átadás a tábori mise végeztével történt. A kivezényelt ulánusok sorfala közötti a tisztikar jelenlétében lüzte mellére Karapancza Miklós őrnagy rövid beszéd kíséretében az érdemrendet mire a tisztikar és a legénység tisztelettel. Az ünnepséget a legénység diszfelvonulása fejezte be.

— **Házasság.** Lutz István stridó: róm. kath. kántor aug. 15-én vette oltárhoz Kriszt Antal mártonhalmi birtokos leányát: Ilonkát.

— **Esküvő.** Horváth Ferenc szabómeister Grázból tegnap oltárhoz vette Horváth Pál csáktornyai városi pénztáros leányát: Mariskát.

— **Kitüntetett csendőr.** A király f. hó 12-én Bad Ischlben kell legfelsőbb elhatározásával a VI. számú csendőrkerület állományában szolgáló Harsányi Gergely csáktornyai I. járőrmeisternek kitünő szolgálatának elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **Aranymise.** Már mult számunkban hirt adtunk arról, hogy Mestrics Gábor draskoveci plébános 50 éves papi jubileumát megünnepli. A jubileum ahogy nekünk Draskovecéről írják, a kedvezőtlen idő dacára impozáns lefolyású volt. Mult vasárnap már 9 órakor sorban robtogtak be a plébánia ház udvarára a környékbeli intelligenciának és papságnak a fogatai. Közben-közben megszarak durrogatása is jelezte a nagy nap fontosságát. Fél tizenegykor megindult a menet a templom felé, mely már akkor zsufolásig megtelt nagyszámú közönséggel. A szent mise keretében az alkalmi szónoklatot Ehrenreich Nár.dor dekanoveci plébános, az arany-miséis lelkész volt káplánja mondta, ki szép beszédben méltatta a jubilans plébánosnak 50 éves terhes pályáján szerzett érdemeit. Ez alkalommal nincsen terünk, hogy a plébános érdemeit e helyen mi is felsoroljuk, de nem hallgathatjuk el, hogy Mestrics Gábor plébános ezen 50 alatt népe háláját főleg azzal is kiérdemelte, hogy mindenféle betegségben, különösen állatok körül, mindig és mindenkor ingyen, örömmel segítségére volt bárkinek is. Sokat tanulhattak tőle hivi gazdasági tekintetben is, mert az ő gazdasága az egész környéken valóban mintagazdaság volt. Mise után a szépen feldiszített plébánia-házban folytatása volt az ünnepélynek, ahol szép felköszöntőkben méltatták az ősz jubilánst. Elsőnek dr. Ságvári perlaki löszolgabíró köszöntötte fel, utána Szabó Győző dr. beszélt a perlaki járásbíró-ság részéről, Szabó Zsigmond dr. az orvosok, Pecek György tükészentgyörgyi c. kanonok pap társai nevében, aki részükéről szép kehellyel lepte meg az ünnepelet. Pohárköszöntőt mondatk még Kovács Sándor letenei káplán a szombathelyi egyházmegyei s Kottler Márton a felső-muraközi papság ne-

vében. A jókedvű társaság késő estig maradt együtt s a legkellemesebb emlékekkel távozott mindenki a vendégszerelő házból, azt kívánva a jó Istenről, adná meg a jó öreg urnak, hogy gyémántmiséjét is egész-ségben érje meg.

— **Csendőrőrsi szemle.** Császár Gyula csendőrőrszázados, zalaegerszegi szárnyparancsnok a muraközi csendőrőrsök megvizsgálása céljából szemleutját megkezdte.

— **Csáktornya nagyközség előljárósága** közhírré teszi, hogy az 1908. évi törvényhatósági utadó kivetési lajstrom a község házában 1908. évi augusztus hó 19-től 1908. évi augusztus 27-ig 8 napi közszemlére kitéve lesz. Csáktornya, 1908. augusztus 19-én. A községi előljáróság.

— **Szüreti mulatság.** A csáktornyai önk. tüzoltó-egylet a jövő hó folyamán szüreti mulatságot rendez a kedvezőtlen idő miatt elmaradt nyári népünneplé helyett.

— **Országos vásár.** A drávavásárhelyi országos vásár napját lapunk mult számában helytelenül közöltük. E hónap 31-én tartatik meg.

— **Dr. Hérits Tóth János meghalt.** Mint öszinte részvétellel értesülünk, Hérits Tóth János dr. kuriai bíró, a m. kir. Kuria IV. büntelő tanácsának elnöke, Zalaegerszegen — ahol családja körében nyári szabadságidejét töltötte — f. hó 18-án este 67 éves korában, boldog házasságának 39. évében elhunyt. Elhalálózása érzékeny veszteség a magyar jogászvilágra, mert az elhunyt a magyar bírói kar általánosan ismert kitünősége volt. Csaknem félszázadon át állott az igazságügy szolgálatában. Mint bíró nem vett részt a politikában, de jó hazafi volt s szívből lelkesedett a magyar alkotmányért, melynek fényes bizonyosságát adta a közelmultban lezajlott darabontküdelmekben. — Hérits Tóth János Zalaegerszegen született 1841. nov. 7-én. 1866-ban Zalavármegye t. jegyzője lett s a rákövetkező évben ügyvédi oklevelet nyert. Még ugyanazon évben alügyésznek s 1868-ban törvényszéki ülnöknek neveztek ki. 1872-ben a csáktornyai törvényszék elnöke lett, innen 1895-ben Sopronba került hasonló minőségben. 1890-ben megkapta a kuriai bírói rangot s 1895-ben a budapest kir. tábla II. büntelőtanácsánál találkoztunk vele, mint ennek elnökével. 1896-ban kuriai tanácselnöknek neveztek ki s e minőségben vezette a IV. büntelőtanácsot. Csáktornyán még sokan emlékeznek rá a törvényszék idejéből, különösen arról az oldaláról, hogy a társadalmi élet és a magyarisítás ügyének nagymértékben fellendítője volt. Mig addig magyarul csak az uradalmi tisztikar, a tanítótság s egynehány ügyvéd s városi polgár beszélt, addig a törvényszék és járásbíró-ság révén ideköltözött sok tisztviselő nagy lökést adott a magyar szónak a város területén. Az eddigi patriarkális életmód helyébe zajosabb nyilvános élet lépett. A kávéházi élet élénkület kezdett, társaskör keletkezett; táncmulatságok, összejövetelek napirenden voltak s a pszögő magyar társadalmi életnek a lelke a törvényszék elnöke: Hérits Tóth János dr. volt. Sajnálta is mindenki, nmikor a törvényszék felszólítása következtében Sopronba távozott. Igazán megbecsülhetetlen szolgálatakat tett a magyar ügynek s a város társadalmi élet megindításának. Az elhunyt bíró Szent-István napján d. u. 3 órakor temették el öríási részvét mellett Nagykanizsán. Legyen áldott emlékezte!

— **Állandó választmányi gyűlés.** A törvényhatósági választmány a folyó évi

szeptember hó 14-én tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésre az 1909. évi megyei költségvetés megállapítása tárgyában teendő véleményes jelentés elkészítése végett folyó évi augusztus hó 29-én, a közgyűlésen felveendő egyéb ügyek közgyűlési tárgyalásának elkészítése végett pedig szeptember hó 7-én, mindenkor délelőtt 9 órakor Zalaegerszegen a vármegyeház gyűléstermében gyűlést tart.

— **Hirdetmény.** Figyelmeztetnek mindazon szőlős gazdák, akik a házi tojgyszásra biztosítva kedvezményre igényt tartanak, hogy abbeli igényüket a község előjáróságánál a t. évi szeptember 1-től 15-ig saját érdekükben okvetlenül bejelentessék. A bejelentés előszóval teendő meg. Bejelentendő a családtagok száma, a szőlőbirtok terjedelme holdakban, a remélhető termés mennyisége, és a nagybani (: 50. literen felüli:) eladásra szánt bor mennyisége hektoliterekben. Csáktornya, 1908. évi augusztus hó 21 napján. A községi előjáróság.

— **Személyi hir.** Festetics Jenő gróf ő méltósága a tegnap délután 4 órai gyorsvonattal hosszabb külföldi utjáról Csáktornyára érkezett s innen zalaújvári kastélyába hajtatott.

— **Gazdasági tanácsadó.** Az Állatorvosi Közlöny írja: A Hazslinszky budapesti gyógyszerész (Vilf. Rökk Szilárd u. 28.) gyártott kitűnő hatású sertéspestis ellenes szerrel álljon itt néhány állatorvosi vélemény: Mindezek alapján "ki-jelenthetem, hogy a Hazslinszky-féle Sarint nemcsak a betegség kezdeti szakában, hanem gyakran előrehaladottabb szakban alkalmazva igen megbízható orvosságnak találtam." A Sarin úgy is mint gyógyító, úgy is mint elővigyázati szer kitűnően bevált. A Sarinnal megejtett állatorvosi kísérletek alapján az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kezdeményezésére a m. kir. földművelésügyi miniszter elrendelte 1908 július 15-én 53203 szám alatt, hogy egyes birtokokon kísérleteket folytassanak a Sarinnal. — A szerkesztő Hazslinszky gyógyszerész Budapesten már fel is állította laboratóriumát, a hol a sertésvész elleni eme kitűnően bevált gyógyszert készíti. Egy üveg ára: 1. 50.-kor. lesz előirányozva.

— **Lóverseny.** Az ötödik ulánus-ezrednek lapunkban is jelzett lóversenyét aug. 15-én az eső elmosta ugyan, de annál pompásabban időben volt megtartható a király születése napján augusztus 18-án délután 2 órakor. A lóverseny a Zalaújvár és Belica közötti gyakorlóteremen folyt le a közönség magasfokú érdeklődése mellett. A versenybírák a jelen voltak közül Mayer Viktor ezredes és Dreger Artur őrnagy voltak. A bizottság tagjai Karapancza őrnagy s Kodolitsch és Maksimovics századosok. Az indító Winkelman százados. A mázsáléhoz Ankershofen báró főhadnagy volt beosztva. A pályafelügyelők Lemaič, Arlow és Traxler-Schrollheim kapitányok voltak. Összesen 6 futtatás volt: négy tiszték, egy-egy altisztek s ulánusok részére. A kis tiszti lovak futama 3200 m-es pályán folyt le. Indult 5 tiszti. Az első díjat Swoboda főhadnagy Enno lova, a másodikikat Jelachich hadnagy Grota lova, a harmadikat Krnić Ferlino lova nyerte. A tiszteletdíjakat az ezred tisztikara adta össze. Az ulánusok 5000 m-es vadászterületet futottak be. Résztvett benne 13 ulánus. Négy díj volt: pénzdi és tiszteletdíj vegyesen. Az első és 2-ik díjat a második, a 3-ik díjat a harmadik s a 4-ik díjat a hatodik századtól nyerték. — A magas tisztikar versenyé részére 3600 m-es pályatest volt kijelölve. Az első díjat Custer hadnagy Evens, a másodikikat Wedl kapitány Eskimo, a harmadikat Vomačka hadnagy Coriandoli lova nyerte. Az első Mayer Viktor ezredparancsnok, a többi az ezred tisztikara

adományozta. — A negyedik futtatás a félvér tisztikar versenyé volt. Az első díj Csáktornya városának tiszteletdíja volt egy gyönyörű ezüst szivarkatartó. A többi kettőt az ezred tisztjei ajánlották fel. Az első Mayer főhadnagy Duse lova (lovasa Heinzel hadnagy), a másodikikat Karapancza őrnagy Botrány lova (lovasa Vidale százados), a harmadikat Benkovics hadnagy Bojtár lova (lovasa Bellanovics hadnagy) nyerte. — Az altisztek versenyé distancijája 3200 m. volt négy nyeremmel. — Összesen 13 altiszt résztvételével. Az első díjat 4-ik, a másodikikat a 2-ik, a harmadikat a 3-ik, a negyediket az 5-ik századtól nyerték. Az utolsó nagy verseny a tiszték saját lovai számára volt fenntarva. Az első díjat az ezredbeli tiszték nejei adományozták. A távolság 4000 méter volt. Az első díjat Dréger őrnagy Ascheubrodél lova (lovasa Vidale százados) a másodikikat Vomačka hadnagy Fedora, a harmadikat Maximovics She-lo lova (lovasa Kovačević hadnagy) vitte el. A második és 3-ik díjat az ezred tisztjei adták össze. A versenyek befejezése után a díjakat Mayer Viktor ezredparancsnok osztotta ki a nyertesek között. A versenyek mind akadályokkal folytak le.

— **Mozi.** Az Erzsébet-tér végén levő nagyszabású mozgófénykép színház szenzációs előadásai nap nap után mind nagyobb tömegekben vonzzák városunk közönségét. Állandóan zsutolt ház nézi a tisztá, érdekfeszítő, szemet nemrontó képsorozatokát. A vállalatnak saját villamos világítása és igen kényelmes berendezése van, képei újak és érdekfeszítők, miért is melege ajánljuk olvasóink pártfogásába.

— **Tűz.** Mult kedden Hodosánban tűz volt. Leégett Jurcsecz Mihály háza, kinek 1000 K kára van. A tűz ismeretlen okból támadt.

— **Tűz.** Perlakon f. hó 21-én d. u. 1 órakor Mavrek Balázs perlaki lakos pajtája gyulladt ki. A gyorsan megérkezett tűzoltóság s a község lakói a tűz további terjedését megakadályozták. Az épület biztosítva volt, de a gazdasági eszközök és takarmány nem. A kár körülbelül 600 korona.

— **Jutalmazás.** Danitz Sándor strídió állami népiskolai igazgató-tanító a gyümölcs-fatenyésztés, terjesztés és oktatás körül szerzett érdemeinek elismerése jeléül a magyar földhitelintézet által az 1908. évről kitűzött gyümölcsfatenyésztési jutalmából 200 koronás III. díjjal és a hozzátartozó diszoklevéllel lett megjutalmazva.

— **Husdrágaság.** Perlakon a hús ára, dacára, hogy a szarvasmarha ára 40—50 százalékkal esett, még mindig a régi. Jó lenne, ha a megyei hatóság egy kissé érdeklődne s ezen tarthatlan állapotnak véget vetne.

— **A csodatevő Lurdi Mária.** Miksavár-ról írják, hogy Dolár István odaváló földművesnek 5 éves kis fia születése óta szusz-szes végtagjaira teljesen béna volt. Hiába fordult orvosokhoz, az orvosi tudomány fiucskája nyomorúságán nem volt képes segíteni. Most arról értesítenek, hogy a kis fiu szüleinek legnagyobb öröme mégis meggyógyult: meggyógyította pedig az apa levele szerint a lurdi Mária, akihez Dolár István szerencsétlen gyermekével elzarándokolt azzal a menettel, melyet a hónap elején a kapucinusok Fiuméből Lourdesbe vezettek. A hogy levelezünk írja a boldog apa az egészséges gyermekkel már utban van hazafele.

— **Táncstanfolyam.** Merkl József okl. táncitanító szeptember 5-én tanfolyamot nyit a Zrinyi szálló nagytermében. Előjegyzéseket ifjogad Strausz Sándor könyvkereskedése Csáktornyan.

— **Aki a Máriás zászlót a sárba tiporta.** Megirtuk multkor, hogy a tüntelve a városon végig vonuló bisztricei búcsusokat a rendőrség feltartóztatta s követelte tőlük, hogy a horvát jelvényeket rakják le s vegyék le a Máriás-zászlórol is. Az ebből kifolyólag keletkezett civakodásról egyik fővárosi lap azt írta, hogy a csendőrség a búcsusok kezéből kiragadt templomi zászlót sárba tiporta. Híradásunkban már akkor megirtuk, hogy dulakodás közben megtörtént a sajnálatos esemény, de hogy ki követte el, egyelőre még nem tudni. A megejtett vizsgálat során kiderült, hogy a fővárosi lapot tudósítója felültette; mert nem is csendőrség, hanem ahogy mi állítottuk, rendőrség asszisztált az utcai harcnál; másrészt mint előre látható volt, nem is a rendőrök feledkeztek meg magukról, mert ily vandalizmust róluk feltenni nem is lehet, hanem egy Ovcsár Antal nevezetű belicai lakos volt az a bestia, aki a zászlót megszenteltelenítette s inkább végig gázolt a lobogón, semhogy a horvát pántlikát róla levegye. Sőt környezetének egyenesen meg is tiltotta, hogy a zászlóhoz valaki hozzá is nyúljon. Úgy hogy a rendőrségnek valóságos harcot kellett végig küzdenie az állatias búcsusokkal, míg a zászlót a sárból kiszabadíthatták. Így készülnek a mondva csinált tendenciózus híresztelések, melyeknek még a magyar lapok is felülnek. Akkor nincs mit csodálkoznunk azon, ha a horvát lapok, mint valami kaviaron kapnak az ilyen híradásokon s a maguk szája-ize szerint kiszinezik; sőt hogy még jobban kérkedjenek igazaikkal, az ilyen jól értesült magyar lapok kommentárjaira bizonyos hivatkoznak is.

— **Virágzó ipar** fejlődött ki hazánk déli részén és nagyban járul hozzá a vidék vagyoni viszonyainak konszolidálásához. A legjobb hírnévként örvendő Nagyikindai és Zsombolyai Bohn-féle téglagyárakat értjük, melyek a tulajdonosok szakavatott vezetése mellett a monarchia legnagyobb telepévé fejlődtek ki. A Bohn-féle szab. átfedő cserapek, melyekből a cég évente 50 milliónál többet gyárt, közkedveltségnek örvendenek. A cég újabbán Békéscsabán is hatalmas telepet létesít, mely számos munkásnéknek keresetet fog adni.

Szerkesztői üzenetek.

Hj. Hogy Horvátországban nemcsak Muraköz, de a Muraköz dolgaival is foglalkoznak, nagyon természetes. Hiszen fáj nekik, hogy Muraközben az állapotok nem olyanok és hogy az események nem úgy fejlődnek, ahogy ők szeretnék. S bosszanják őket, hogy van itt egy organum, mely a magyarság ügyét szolgálja s folyton részen van, hogy idegen befolyások a Mura a Dráva között ne érvényesüljenek s hogy a ragaszkodás ebben a jórával muraközi néphez a magyar haza iránt nemcsak ébren tartassák, de tudatosan fejlesztessék is. Hogy ön a drávánál újások közleményeit figyelemmel kíséri, ezzel hálásan szolgálatot teljesít. Jó lesz, ha ezennel is elolvassa azokat a minket azokról időkönként értesít. Nem azért, hogy velük polemizáljunk, hanem azért, mert érdekel minket, mi fáj nekik s minket örlnek. Az ő taktikájukhoz mérjük a mienket is. Cikkét jövő számban hozza.

a. s. Sziveskedjék kis türelmetlen lenni. Lapunk szűk terjedelme miatt a cikkeket takarékossággal kell. Az ön cikkének ép a jövő héten lesz aktuálisnak a mai vesztéskünkől kifolyólag. Jövő héten hozza.

N. J. Murakirály. A fenti okok miatt lehetetlen kívánságának eleget tennünk. Akkor az egész lap csupán versből állna. Jövő számunkban egyet szivesen közlünk a sok közül. Azután alkalmilag sorát ejthetjük atöbbsékre is. Kérjük szives támogatását más irányban is. Nagyon örvendünk a szellemi támogatásnak lapunk mindezt részében.

Olcsó bevásárlási forrás őszi és téli idényre férfi- és gyermek ruhából olcsó árban **Nádasi József** ruharaktárban Csáktornyan. Mérték minták pontosan kiszolgáltatnak.

Sve pošiljke se tičooz sadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, urednika vu Csáktornya

Izdateljstvo:
knjižara Straussz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatekom i magjarskom jeziku izlazeći družtveni, znastveni i povuđljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Predplatna ona je:
Na celo leto 8 kor
Na pol leta 4 kor.
Na četvert let 2 kor.
Pojedini brcji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

Odgovorni urednik:
RHOSÓCZY ELEK

Glavni urednik:
BEZENHOFER MIHÁLY

Izdatelj i vlastnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Zapis vu školu.

Septembra 1-ga će se početi novo školsko leto, 1908—1909-to. Prve dneve pri svakoj školi se shajaju roditelji, da si decu vu školu zapisati daju. Kak je to znato, zakon oštro odredjuje, da svako dēte od 6-ga do 12-ga leta mora u svakdanju, od 13 do 15-ga leta mora vu opetuvansku školu iti. Zakon i to odredjuje, da šteri roditelji ili skrbitelji dece bi zamudili nje vu školu zapisati dati, do 100 kurun bi kaštigani bili. Dost zalosno je, da se još i ve zmoreju takvi roditelji, štere je zbog toga kaštigali treba.

Kuliko brigu imaju skrbni roditelji ove dneve! Kak s veseljem i velikom pazljivostjom popravlja skrbna mati opravicu za svoju decu, štera te joj ve opet vu školu iti, da se tam onoga navuka navčiju, šteroga se nigde drugdi nebi mogli navčiti. Otec s radostjom odpelja dēte na zapis i kupi mu sve knige i druge školske stvari, pres česa se nebi moglo vučiti i vu navuku napredovati. O kak budeju takvim roditeljom njiva deca, da narasteju, zahvalna.

Kak menje je moći pohvaliti takve roditelje, šteri samo zato daju zapisati decu svoju vu školu, da nebi kaštigani bili. Nit jim kakvu opravicu prirediju, stim menje jim kupiju knige. Kak velim, zapisati si daju decu vu školu, nego onda ako dēte od svoje volje hoće iti dobro, ako neće, njim je i tak prav.

Kuliko takvi nemarni roditeljev se ve zalosti, a kuliko više takvi ljudi je, ki se ve tužiju, da su je njivi roditelji zanema-

ri, da je nēsu redovito vu školu pošiljali. Nešterim roditeljom je to veliki terh, da se za decu malo pobrinuti moraju, da uvēk čisti hodiju vu školu. Da bi samo malo rada imeli decu, to je nebi težko stalo. Deca, tak bogata, kak siromaška, su sva jednaka: mila, vesela. Nego s daleka već videti, štero ima dobru, skrbnu mater, otca. Dobri roditelji to nebi trpeli, da bi njim deca zamazana bila, v zdrapanoj opravi hodila. Pak kak lahko je stane to! I kak lēpo njim se onda vidi, da njivu decu tak druga deca i svi ljudi rada imaju zbog reda i ponašanja i zbog njive čistoće.

Takvo dēte, štero se od mlada privički čistoći, i potlam se bude uvēk reda znalo držati. Takvo se nigdar nemora potuljeno držati, kak ovi siromaški, šteri nemarnu mater imaju. Kak se neštera žena, tak vu svelek, cifraslo opravi, a detetu si pak nit čistu robaču ne da. Ova si ne zeme sobom dēte, da k meši ide, nego se sama seče s takvom pajašicom ili kraj muža, kak pava, deca su joj pak na tjedne v jednoj robačici v jednoj zamazanoj opravi.

Pak tak težko je anda decu svaki den v red postaviti? Pak rajši je nit vu školu ne pošil ate, samo da nebi morali uvēk na nje čistiti, prati. Im ne samo svoju decu, nego negda—negda i takve sirote bi morali v red zeti, šteri nēmajju otca, matere, ili šterim su roditelji betežni, da nebi zdrapani, zamazani hodili, da nebi zbog toga zaostali.

Velim, tak te se negda vaša deca za vas zmisлити, kak ste vi nje ve, dok su vam mali rada imeli, kak ste je na navuk pošiljali. Ova leta, ovi par let fletno mineju, i

zabavad bi si šteli potlam pomoći, već bi kesno bilo.

Ako što ve v kakvu službu hoće dojtii, odmah potrebuju od njega, kuliko razredov je zvršil v svakdašnjoj školi. Zabavad protekcija, ili kakvogod preporučanje, ve samo vi pitaju, kaj znaš, dokazi iz svedočbom. To pak svi vidite, da domaj je skorom ne za živetii. Tak mislim na gruntu nemreju sto ostati. I svaki je srećen, ki v kakvu službu more dojtii, na železnici, na pošti, vu abriki, pri soldati, financi, žandari, v kakvoj kancelariji i. t. d. A tu ga već nikam ne zemeju gori, ako samo dobru školsku svedoču nema. Pak ako se mestriju pojde vučiti, vezda i tam više potrebuju, kak su negda. Prez dobre školske svedoče već nikam nemre dojtii.

Ja mislim, da se svakomu lēpo vidi, da mu dēte naraste, da se potlam iz čitanjem doma sam zna dalje vezbati, vučiti. Takov se v gospodarstvu, pri trgovini ili pri občinskoj stvari takaj sve leže navči. Kuliko si more takov pri gospodarstvu pomoći, ili kuliko si zna nešteri pri trgovini zaslužiti. Kaj ne, da su ovi svi hodili v školu. Pak ipak nešteri veli: »Barem neštero eto da bi bil više hodil v školu, onda bi bil ve lehkii!«

Pak kak sam vam to s drugom prilikom naprē donesel, ki očete, da vam se deca vuu dobro navčiju navuka, da doma četrti razred zvrši, onda ga dajte u Csáktornya vu polgariju, da se točno zvežba vu navuku. To vas nebi puno koštalo, a deci bi na veliku hasen bilo.

Vezda vas pak na jeden dober način

Z A B A V A.

Liepa Janica.

Prije više godinah sedeli su u liepoj kućici niekog većeg sela severne Česke, otac, mati i kći zajedno pri spomenku. Vani je puhal on jesenski vietar te je drmal sa obloki i vratu. U sobi je bilo toplo i baš liepo udobno, makar je to bila ona navadna nizka sobica. Pohižtvo je bilo jednostavno ali ukusno, pak se je na njem vidlo, da makar je prosto, ipak je finije i većom pazljivostju izdelano, kak navadno. U cijeloj kući i na licih stanovnikah se je videla zadovoljnost. Otac omašnemi kostenemi naločali oboružan, čital je nekaj iz kalendara, mati pako i kći su nekaj marljivo šivale. Već su se pričeli dogovarati, da bi već bilo vrijeme na počinek se spremati, kad na jedan krat kućni zvonec zazvoni i po hodniku se začuju koraki. Otac odmah vzeme lampu i otide van. Žene u tmičnoj sobi sada čuju nati se sa niekim mužkarcom vani spomiotca, samo jer se nisu posve glasno spomi-

njali, nisu one mogle u sobu čuti o čem je govor. Sada dojde otac natrag u sobu i veli: »Vani je putujućii stolarski dietič, koj prosi za dielo, ja baš sada jednoga trebam pak ču šnjim pokušati: »Dojdite nutar u sobu, pak se sednite tamo k peći, bura vas je vani pošteno imala u redu.»

Stranac slupi u sobu i sa »Hvaljen bud Jezus Kristuš!« se sedne na klup kraj peći. To je bil bliedi suholasti mladić, opravu je imal na sebi lietnu i već dobro ponošenu; moglo se je zaključiti, da mu mu vanjski jesenski zrak nije baš godil.

»Skuhajte kavu, to sad jedino moremo u noći imati, pak mu priredite postelju!« — veli majstor.

Žene su otišle van, mati u dietičku komoru, koja je baš u to vrijeme prazna bila, jer baš ni jednoga dietiča nije majstor imal, a liepa Janica u kuhinju. Njoj nije nikakova novina bilo putujućii dietiče u svojoj kući videti, a tusti i debeli baš nije nijedan bil, ali pogled u bliedo zmučeno lice te njegovo držanje, kak da se srami što mora prosjačiti, sad ju je u srđce dirnulo i ona se hitro stane te otide u kuhinju, odkuda za kratek čas donese šalicu vruće kave, — koju postavi na stol pred putnika.

nju, odkuda za kratek čas donese šalicu vruće kave, — koju postavi na stol pred putnika.

Kad se je putnik okriepil, odpelal ga je majstor u njegovu komoricu, gde mu je postelj već bila priredjena i tu se legne na počinek.

Drugog dana je došel u meštrilnicu na posel i u kratko vrijeme, dielajućii kod majstora, se je ona bliedoča iz lica i mršavost tiela, koja je bila nastala od bezkrajnog putovanja i trpljenja glada, zime i nevolje, izgubila. Pokazalo se je, da on dobro znađe hobliča, pilu i dletu rukovoditi, u obće da svoj posel u meštrilnici dobro razme, a ktomu je bil i vrstan risar, kaj je baš majstoru drago bilo i pri meštriji dobro došlo, i sada je on bil svojim dietičom podpuno zadovoljan, kaj se još nije dogodilo kroz ona mnoga lieta, što je majstor bil i mnoge dietiče u poslu imal.

»To je bil sretan slučaj!« — rekel je jednog dana — »da mi je jesenska megla toga mladića u kuću dopeljala, baš sada, kad već nisam zual, kako ču bez risarije postelje i ormara za gospoštiju zgotoviti, a

očem opominati. Skorom vu svakoj občini jesu takva siromaška deca, štera jako slabu opravicu imaju, pak v zimi dostput i zbeležje zbog toga. Vi, ki morete, dajte njim važe dece ponošenu opravu, da tak budu mogli i ovi vu školu redovito hoditi. Gazdarice stanite skup vu selu, vi znate što more dati, pak i to vidite komu bi bilo pomoći. I Bog vam bude naplatii vaše dobro delo, vašu skrb za siromake, za sirote. Napravite med sobom družtvo: »Družtva za siromašku školsku decu« i vidli budete, da za par lét kak neizmerno jako budete na pomoć školi, zarad školanja.

Gospodari, ki morete, aldujte almustvo na ov cilj; ostavite fundaciju, ili napravite već ve takvu fundaciju, — siromaška dečica i čela občina i fara se neprestalno uvěk iz zahvalnostjom bude z mislila za vas i za vas hvale vrėden čin.

Svi smo deca jedne drage domovine; ako šteromu more biti, pak je na pomoć siromakom, svojoj dragoj domovini je stėm na pomoć.

Marija je čudom ozdravila Medjumurca.

Svi se sigurno čudite tomu, da je Marija Mati Božja dostojala i jednoga Medjumurca čudom ozdraviti. A ipak je tomu tako. Čujte, kako se dogodilo to...

U Gornjim Hrašćanima fara Macinac stanuje Dolar Štef, kojemu se pred pet let rodilo diete Imbra. Ovo diete na žalost roditeljima nije moglo stati na nogice svoje, nili si je moglo s rukami pomoći, jer su mu se ukočile, skoro čisto posušile.

Ali dobri roditelji maloga Imbrija mnogoputa su se molili dragomu Bogu i Majki Božjoj, da pomogne njihovom siromašnom detetu i da i njim podeli jakost i strpljenje mučiti se s ovim dietetom.

Kako su ovoga leta čuli Dolarovi, da je sada 50 let, kak se Marija objavila u Lurdu Subirovoj Bernardici, i da već petdeset let je tomu, da se u Lurdu na zagovor Marijin mnoga čudesa dogodjaju, onda su si zazelili, da bi i oni s detetom svojim išli u Lurd, pak da tam se preporučē blaženoj Djevici Mariji.

I zaistinu vezda pred velikom mešom otišiel je Dolar Štef svojim sīnekom nevoljnim na daleki put. A otišiel je s onom prošecijom, koju su vodili kapucini iz Fiume.

Možete si misliti, kako je žalosna bila mati maloga Imbrija, kada je svoje nevoljno diete na tako daleki put morala pušćati. Kada su već putnici odputovali mati još pitala za dijete svoje, i čula je, da mali Imbrek puno plače za mamom svojom...

To je čula ta siromašna mati...

A sada je došel telegraf iz daleke zemlje Franceske. Telegraf je tu vesel za mamu maloga Imbre. Vu telegrafu se javlja, da je Marija, nasa nebeska mati ozdravila maloga Imbrija. Dobre i zdrave su mu ruke i noge.

O promislite si svi, kakova je to radost za oca i mater. Nevoljno dete im je Marija ozdravila i to odmah u jednom času!

O kako se budi ovi ljudi žarko zahvalili Mariji na tolikoj dobroti...

Veselimo se i mi svi Medjumurci, kada je Marija prvoga Medjumurca čudom ozdravila, pak se njoj rado preporučamo.

Kada budu ovi putnici došli dimo iz Lurda, onda budemo sve još opširnije javili u ovim novinama, a koji su u bliziu Gornjih Hrašćan moreju sami pogledati ovu ozdravljeno diete.

Lajtman.

KAJ JE NOVOGA ?

— **Z varmegjinske hiže.** Aug. 11-ga su držali varmegjinski zastupniki svoju naredovitu sednicu v Zalaegerszegu, na koju se je v nogo zastupnikov potrudilo, kajti na ovoj sednici je takva stvar došla naprē, koja najbolje zanima poljodolavce i sve one, koji se s poljodolavstvom baviju. Bila je reč najme od toga, kaj ima činiti varmegjinska oblast, da dojdū naši gazdi do krme, bez koje je nemoguće prehraniti marhu čez zimu, kajti je poznato svakomu, da je letos pri nas prekoredno malo krme zraslo. — Na jezero i jezero je takovih gazdov, koji se neprestano tereju glavu: kaj bude s marhom. Prodati nebi radi, ar onda moraju potepsti poleg denešnje cēne, a prehraniti ga — ne s čim. — Istina, da smo dobili ove dneve povoljnu vlagu, i moći se nadjati, da otava nezmenjka, ali to sve nemre nado-

mestili on zgubiček, kaj smo pri seni kvarovali.

Sednica je na predlog Elek Ernő i Malatinszky Ferenc zastupnike izrekla, da bude prošila od kormana, da naj prepovē, da se krma i kuruza z našega orsaga vun vozi. K tomu još prosi i to, da se sam korman brini za gazde, od kud zemeju krmu i ako bi z dalekoga mesta morali naručiti krmu, da se od željeznice nikaj neplaća. Znatiteljno čekamo, kakov odgovor dojde na to od ministeriuma.

— **Letošnja letina.** Poleg izkaza ministeriuma zemeljskih poslov v našoj varmegiji je sledeca letina bila: pšenice je bilo zasejano 92 jezer 453 katastra'skih mekot; mekota je dala po priliki 5 metercent. i 35 kil, sve skupa 67 jezer 800 metercentov. — Prošloga leta je zraslo 75 jezer 624 metercentov. Žita i soržice 82 jezere 466 mekot, na mekoti je zraslo 4 mc. i 5 kil, sve skupa 499 jezer mc. A lani je zraslo 457 jezer 826 mc. Ječmena je bilo letos četerdesetdve jezere 397 mekot; na mekoti je zraslo po priliki 5 mc. 79 kil, sve skupa 245 jezer 500 mc. A lani 288 jezer 722 mc. — Zobi je bilo letos 25 jezer 534 mekot; mekota je dala 4 mc. 74 kil, sve skupa 131 jezero 900 mc. 907-ga leta je zraslo 150 jezer 812 kil. Iz ove male statistike se vidi, da je letošnja letina kam slabēša bila kak laujska.

— **Ulaz rekrutov.** Minister vojnih poslov je odredil, da za one rekrute, koji su 1906-ga leta ostali za soldata, — ako se s njimi broj izpuni — samo onda dozvoli dopust, ako su pred oktobrom 906-ga leta išli nutri. A onim soldatom, koji su 1905-ga leta išli nutri, ako bi još jedno leto steli služiti, se njim ovo leto za tri muštre računa. Rekruti k s vim razredom se imaju 908-ga leta, oktobra 6-ga pozvati nutri.

— **Novo postojališće.** Još dobro pametujemo, da je Csáktornya občina prošila od Južne željeznice, da njim dopusti, da bu pri preparandiji novo postojališće. Prošli tjedien je dalo ravnateljstvo na znanje varašu, da ovo dopusti ako Čakovec i čela okolica sve stroške nase zeme.

— **Ostavljen muž.** Iz Lendave sledeće pišeju: Berglec Vendel iz Felsőlakosa je jako hudo živel svojom ženom. Navēk

on eto je takove liepe modelle narisal, da će gospodja grofica samo široko gledati i čuditi se, kad bude naručeno i zgotovljeno. Janica je pri tih pohvalnih riečih se do vuh požarila i naglo otišla iz sobe. Ona je svoje srce na tom vrstnom i snažnom dietiču izgubila. Dakako, da kad su pri jelu kod stola zajedno sedeli, nije niti sama sebi vie-rovala, da bi ona, koju su svi bogati mladici zeleti, te ju »liepom Janicom« nazivali, da bi ona mogla u ljubavi uzplamtiti za čoviekom, koj ju je komaj kad i kad u lice pogledal. Ali kada je sama bila, onda si je morala sama sebi priznati, da toga mladica, koj je sada već bil liepi i čvrsti muž danomice sve više i više ljubi; ali se je varala, ako je mislila, da se on za nju nezanimava, jer ju riedko u lice gleda, i da su njegove misli mozbit kod koje druge dievojke.

On se je od prvog hipa, kada je majstorovu kćerku zagledal, u nju zaljubil, kak joj je sam to kasnije pripoviedal; ali čim ju je bolje ljubil, tim je postajal skromniji i tihiji, jer on je bil previdljivi i pošten čoviek, koj si je mislil, da on, siromaški dietič bez ikakvog imetka, nikada nebi, tim

dobrostoječim roditeljem, povoljan zet mogel biti. Ali kak to već ide, kad se na pramalietje u drvetju i grmlju sve prične gibati i se zeleniti, tak se je i u silno zaljubljenom dietiču pričelo u srdcu burkati te je ljubav sva predmievanja nadvladala i sve se je preukrenulo prema onomu, kak je to prije bilo. On je sad pri stolu uviek na Janicu gledal, dočim je ona sramežljivo u svoj tanjur gledala, a i drugda mu se je uviek vugibajga gde je samo mogla. Medjutim je kad i kad došlo i med njimi do spomenka, poslie su ovi spomenki dugši postajali, a konačno je došel i jedan večer pod lipom na dvoru, kad niti spomenek nije bil dosta već je nastupilo i stiskanje rukuh a na zadnje i kušvanje.

Drugi dan, poslie ovoga pripećenja baš je bila trojačka nedelja, u jutro poslie službe božje, stupi strašljivo ali samosvjestno dietič pred majstora te ga zaprosi za ruku kćerke Janice, — dakako, da je to bilo tak dogovoreno sinoč pod lipom. —

Sad stari pričme bez i jedne rieči po sobi gore dole hodati, a onda se naglo obrne prama dietiču te ga zapita: »A kaj

veli na to Janica?« Dietič na to zatezajuć odgovori, da se je on sa Janicom glede te stvari snočka sporazumel. »No to su mi liepe stvari!« — mrmlal je stari.

Sada stari odpre sobe vrata te pozove ženu i kćerku unutra: »Dojdite nntar, imam vam nekaj povedati. Svami odvažni dietič ču se poslie razgovarati; za sada otiđite u meštrilnicu ili kamo hoćete, dok bude naša sednica gotova, jer vi joj nesmete prisustvovati!«

To je bila težka ura, koju je sada naš snubok vani na dvorištu sedeć pod lipom i čekajuć suda, doživiel; poslie je sam povedal, da onu uru neće nikada zaboraviti.

Medjutim je u sobi dogovor posve drugčije tekēl, nego se je on bojal. Kad je Janica, ljubimac svoga oca, ovomu onako ljubezno, dietinski u oči pogledala, bil je već predobljen. Ali mati se je vrlo presenetila; em je Janica ovih danah bogatoga sina, posiednika kuće, više ralih zemljišta, šume i vinograda, kad ju je došel snubočit, odbila, a na zadnjem plesu je bogati i mladji grofov vrtlar izključivo samo jedino šnjom ciele večer plesal, a eto sad se ona

nju je tukel i bil. Žena se toga navoljila i otišla v Lendavu služiti. Muž se jednu nedelju odpejtal v Lendavu za njom i štel je ženu pšisiliti, da se nazaj povrne k njemu. Kajti je žena to nē štela činititi, zato nju je muž s jednim vužincem kolam privezal, a zatim vudri med konje, koji su leteli kak strēla, a sirota žena je prisiljena bila za kolami bežzati po celim varašu. Kak su to spazili ljudi, odmah su zastavili konje i sirotu ženu oslobodili od smrtne sile, a nečernurnoga muža pak prēk dali kr. sudu.

— **Velika bura.** Prošloga tjedna je na više mestah bila bura, ali najveksa kre Balatona, de je, strahovitoga kvara zrokuvata, osobito vu goricah.

A iz Déva javiju, da je v Hunyadvar-megjiji aug. 16-ga strahovitno veliki viher bil. Odvečer ob 3 vuri se za oblačilo i za tim je strašno veliki viher nastal. V Rodosio je 8 minut išla tak velika toča kak jejece. Dva pastire i šest volov je zatakla. — Vu Vajdahunyadu je sve obloke zdrobila i črepa spotrla. Sadovnjaki su za nikaj. — Med Bacsii i Kaland je jen visoki sep, njega je voda svega reztepla i na poldrugi kilometer odnesla. — Sadovno drevje je sve sčehano i spotrto. — Isto tak v Nagyszeebenu je toča sve vuništala. Najstareši ljudi veliju, da već 20 let nepametejuju tak veliki viher i buru, kak je ove dneve bila.

— **Kuliko zajeju i spijeju v Beču?**

Polag statistike 1906-ga leta bečke novine jako zanimljive stvari pišeju, kuliko se potroši v Beču čez jedno leto. 1906-ga leta se stržilo v Beču 612 jezer 954 hektolitrov vina v lagvi i 6 jezer 444 hektolitrov vu flašah; 46 jezer 940 hektolitrov mošta, — 4 miljoni 901 jezer 105 kil grozdja, — 7 jezer 395 hektolitrov jabučnice, — 1 miljon 267 jezer 351 hektolitrov bečke pive, — 1 miljon 185 jezer 633 hektolitrov zvanjske pive, 67 jezer 800 hektolitrov žganice, — 536 jezer 953 komadov govodske marhe, — 304 jezere 158 teličov, — 88 jezer 81 birke, 6 jezer 635 mlade koze, — 11 jezer 646 pajcekov, 19 jezer 262 frišlinov, 583 jezere 896 težkih svinj, — 6 miljonov 534 jezere 153 kil govodine, bir ketine i kozetine, — 5 miljonov 476 jezer

356 kil friške teletine i svinjskoga mesa, — 3 miljone 665 jezer 967 kil osoljenoga i obkajenoga mesa. — 611 jezer 554 kil salame i obkajenih jezikov, — 178 jezer 566 purē, koponov i goskih (od marciusa do juliusa), — 1 miljon 271 jezer 691 komadov guskih i racah (od juliusa do marciusa), — 3 miljoni 980 jezer 50 kokosi i golubov, — 3 jezere 662 jelenov, — 607 divje svinje, 9 jezer 84 srne, 527 jezer 898 zajcov, 35 jezer 745 kil jelenskoga mesa, — 71 jezer 349 druge divjačine, — 40 jezer 976 fazanov i jarebica, — 13 jezer 924 divjih gusek, sloke i divjih rac, — 124 jezere 267 trčkih, 2 miljone 53 jezere 13 kil ribjega mesa.

Čudimo se za ovoga, koj je to statistiku skup slozil, zakaj je nē još zračunal, kuliko zemlji i perezov minečez leto, barem bi do kraja znali, kak gluboki zeludec ima Beč.

— **Velika buna v New-Jorku.** Od onut javiju, da je v Springfieldu velika buna nastala med »belimi i črnokožci.« Naše ljudi najme zovuju tam za »bele«, a med njimi je vnogo i črnokočov, tak z vani »néger-ov. Jeden néger je štel osramotiti jednu belu ženu. Ov sramoten čin je na tuliko razlutil naše ljudi, da su s batinami i revolveri navaljili na črnokočve, koji su se isto tak s revolveri branili proti njim, i dve belokozce strelili. S tim su još bolje vužgali naše ljudi, koji su ve svum silom nahrupili na négere, i s batinami, s revolveri tukli i strēlali négere, tak, da je na stolino ležalo oranjenih. — Zatim su njim vužgali hiže. Redari su nemočno gledali ovu bunu, dok su nē došli na mesto soldati, koji su najpredi vu zrak strēlali, i da su vidli, da se od toga neprestrašuju, pustili su kuglje parput med nje. Na to su se svi razpršili i za kratak čas je nastal mir. — Sam načelnik, koj nje je štel vmiriti, je sam komaj vušel, kajti su i njega šteli v ogenj hititi.

— **Jubileum zagrebačkoga nadbiškupa.** Vu Baden—Badenu, kupališču, blizo Beča, su s velikum paradom oblužavali petdeset godišnicu našega nadpastira Posilovića. Po meši je nadbiškop svim na-

zočnim svoj nadpastirski blagoslov podelil. Popoldne ob 1 vuri je veliki obed bil, na kojem je vnogo velikašov bilo, med ostalimi i deputacija zagrebečkoga kaptolona. Nadbiškupu je pismeno gratuliral naš kralj, onda sv. Otec papa, nadherceg Lipot Salva-tor i njegova familija i Rauch Pál baron horvatski ban.

— **Opazka.** Došlo nam na znanje, da je Drávavásárhelysko poglavarstvo više oglasov poslalo pojedinim občinam, vu kojih piše da su naše novine vu prošlom broju krivo pisale za drávavásárhelyski angelski sejam. — Na to moramo izjaviti, da su nē novine krive, ako se sejam krivo preglasil, nego on dopisnik, koj je toga preglasa nutri poslal. — Angelska nedelja se navēk, svako leto — poleg cirkvenoga kolendara — med 24. augustom i 4. septembrom oblužava, naravski, da onda i angelski sejam mora na ove dneve opasti. Angelska nedelja letos na 30-ga augusta opadne, — ne kak nekoji kolendari pišeju, 6-ga septembra — zato bu i sejam v Drávavásárhelyu vu nedelji on pondeljek, 31-ga augusta. — Od naše strani prosimo, da dotični drugiput bolje pregledneju kolendare, i dobro se osvedočiju, na koj den se mora obdržavati kaj takovoga i samo onda naj pošleju proglose vu novine.

Pesma Medjimurca.

Kod po svetu ja putujem,
Ovu povsud obznanjem:
Da ne para Medjimurju;
Lěpom vrtu Magyarokomu.

Fare jesu glasovite:
Ženske glave čudnovite;
Zemlja, gora dobro rodi,
Zato Hrvate glava boli.

Na dve strani voda teče.
Ribič soma vtorbu vleče,
Ribič si veselo speva,
Som pak vu torbici zeva.

Štrigova je lepo mesto.
Dobil sem tam sirom testo,
Kteti kaplja medjimurca;
Koj nam grēje naša srca.

Ne trebam od sad mačuhu,
Koj nam prek Drave pumiju,
Magdiča za odkupiteja.
Njemu nema pri nas mesta.

Od hranila me magjarska,
Veren budem njoj do groba;
Veren hočem njoj ostati,
I magjarsku občuvati.

Petric Magdič glasoviti,
I svojimi »Pravica« mi.
Naši ljudi tam hodiju,
I vu njih puter tržiju.

Svaki da nema papira
Poišče onda Magdiča
Tam dobije cent Pravica
Kaj ne košta nit krajcara.

Pero Magdič ti si rekel,
Dasi ti naš odkupitel.
Predi dal buš se razpeti,
Dok buš mogel nas zavzeti.

Medjimurci, medjimurke;
Budite verne vi ženske.
Ne slušajte vi puntare,
Ki vam vašu dušu kvare.

Bolje da stejete »Pravice«.
Idite vi vu gorice,
Povajte je dobro, lepo,
Dabu Medjimurje glasno.

Em. Kollay.

Spisal: **Prelozsnýák István**
Miksavár.

zagleda u jednoga dotepenoga dietića, koj je skoro gol i bos knjim došel, razmahala se je svojim jezikom.

Otač je to materino rogoborenje mirno poslušal, dok se njezin govor nije dietićovog siromaštva dotaknul i dok se ona nije za njega izrazila, da se je skoro gol i bos knjim dotepel. Ovak osramotiti pak majstor ipak nije dopustil svojega najboljega dietića, što ga je do sad u svojoj meštrijnici imal, pak je za to uvredljivo klafranje materino dotragnul sa jednostavnim uzklikom: »Mir!«

I sada je on svoje mnjenje povedal ovim govorom: »Ovaj muž, koj je Janicu obljubil, je snubok, koj ako je siromak i bez imetka, se ipak more sa sinom bogatoga posiednika i sa gosposlijskim vrtlarom naticati, on svoje blago i bogatstvo nosi u glavi i u rukah, a k tomu je vrstan mešter, dobar i pošten — a kaj je najviše vriedno — i bogaboječii čoviek, koj nikada nemre propasti. Svojom meštrijom u glavi i Bogom u srdcu će on uvijek svoj izlaz najti, pak ako ga naša čerka ljubi, neka si ga i vzeime u ime božje!«

I tako se je na začudjenje cieloga sela pripelilo, da liepa Janica niti je bogatoga posiednika u selo, niti vrtlara u grad ženi-

la, već je siromaškoga dietića uzela, koj je u očevoj meštrilnici pri hobelbanku sa hoblićom i pilom u ruki već duže vriemena stal.

Pošto je otca imal naslediti jedini sin, koj je takodjer stolar bil, a sad se je zadržaval negde u inozemstvu na putovanju u svrhu svoga usavršenja u meštriji, to je stari majstor kupil svomu novomu i jedinomu zetu stolariju u varašu, pošto je ovaj mislil, da on svojim talentom u varašu širji krug osvoji. I izbilja se je taj mladi čoviek medtja svojimi meštrij pridigel, pak kad je jednoc bila razpisana nagrada za pohižtvo jedne gospodske sobe i on je prvu takovu dobil, onda je dobival danomice sve više i više naručbinah te je stupal u svojoj meštriji sve više i više. Iz meštrilnice je postala mala fabrika a iz liepe Janice bogata fabrikantica i sretna žena i mati, stara gospa majstorica pako, koja je sprvine bila proti ženitvi svoje čerke sa siromaškim dotepe-nim dietićom, se je sada sa svojim zetom gizdala i uvidla, da pravi imetak i bogatstvo je u glavi i u srdcu, kak je to od svog muža čula, a ne u žepu.

Gabona árak. — Clena žitka.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	21.00—
Rozs	Hrż	15.50—
Arpa	Ječmen	14.30—
Zab	Zob	15.50—
Kukoricza uj	Kuruza nova	15.70—
Fehér bab uj	Grali beli	17.70—
Sárga bab	» žuti	14.00—
Vegyres bab	» změšan	13.50—
Kendermag	Konopljeno seme	20.00—
Lenmag	Len	21.00—
Tökmag	Koščice	22.00—
Bükköny	Grahorka	16.00—

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schieht szarvasszappanával

tisztítunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívül, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

Vadászok figyelmébe.

fegyverek, revolverek

30—50 százalékkal

olcsóbban kaphatók nálam, mintha másutt részletfizetésre vásárolna.

Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékemet Halászati, vadászati, torna, vívó és egyéb felszerelésekből állandóan dús raktár.

Földes L.

fegyver és sportolkek üzlete.

Budapest, II. Rákóczy-ut 6.

Naponta 100 csomagot küldök vidékre.

20 koronán aluli rendelések, csakis a pénz előzetes beküldése mellett eszközölhetők.

807 32—62

2 jó erkölcsű fiu 830

tanulóul

felvétetik

Kramarits Viktor

kereskedésében

Perlak

A Lustgärten-féle házban levő

lakás

mely áll: 4 szoba konyha stb. hozzátartozóbol

kiadó.

Bővebbet ugyanott. 829

A Wlassits Gyula utcában levő Stolczer-féle ház, (a polg. iskola mellett) szabad kézből

eladó.

Bővebbet Stolczer József pék-mesternél Csáktornya. 827 1—3

Görcsillapító és szélhajtó

hódanycsöppek

1844. óta elismert legjobb házszer az étvágy emelésére és az emésztés előmozdítására.

Egy üveg ára 1 kor.

Kevesebb mint 2 üveg (ládával együtt 2 K. 50 fill. utánvétellel) nem küldhető. Kapható:

BITTNER GYULA, gyógyszerárában
GLOGNITZ (Alsó-Ausztria.)

Keil-Lakk

legkitünőbb mázoló szer puha padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fillér.

Keil-féle aranyfénymáz képkereteknek 40 fillér.

Keil-féle szalmakalaptesték minden színben.

833 1—6

Mindenkor kaphatók.

Heinrich Miksa cégnél Csáktornyan. — Korvát A. Varazsdon.

A Gróf Festetics Jenő utcai (volt Zalaujvári) házamban levő 4 szoba, konyha, éléskamra stb.-ből álló

lakás

azonnal KIADÓ.

Bővebbet :

Rosenberg Lajosnál

vagy e lap kiadóhivatalában. 825

A ki a

Tolnai**Világlapját**

hetenkint 24 fillérért megveszi

Strausz Sándor

könyvkereskedésében Csáktornyan

az ajándékul kapja

(a bekötés csekély megtérítése ellenében a 240 koronát érő (8 kötetes)

Világtörténelmet.

Páratlan diszkötés.

Az első kötet tartalma :

A francia forradalom

425 oldalon számtalan képpel.

CSAKTORNYA-BATTYÁN köz-
ségben 32 házszám alatt olcsó
vételár mellett eladáson van egy
szép és nagy telek, a melyen tég-
lából épült lakóház, nagy boltíves
istálló és más gazdasági épületek
állanak. Ugy szintén nagy udvar
és kert, a kert mellett egy nagy
darab szántó föld és rét. Az egész
épület igen alkalmas

korcsma helyiségnek.

VIDOVICS BALINT.

U CSAKTORNYA—BATTYÁN
(Putian) obćini pod 32. hišnim
brojom je na prodaju za tal cie-
nu jeden veliki i lepi grunt, sa
zidanom hišom, velikim i bolta-
nim štalami i za svem drugim
gospodarskim stanjon. Takodjer
s velikim dvorom i vrtem, i za
vrtom jedna velika zemlja i se-
nokoša. Čelo stanje je jako
prilično za krčmu.

826 VIDOVICS BALINT.

222222222222222222222222

Az iskolaidény alkalmára ajánlom dűsan felszerelt

gyermekfehérmű
gyermekharisnya
gyermekkalap
gyermekcipő

828

és egyéb felszerelésekből álló raktáromat a be-
vásárló szűlők szives figyelmébe.

Szolid kiszolgálás! Jutányos szabot tarak!

Magamat a n. é. közűnség szives pártfogásába ajánlva, maradok
teljes tisztelettel

finom férfi fűzős és cugos
—BOX CIPŐ—
párja 8 kor. 50 fillér.

Kelemen Béla.

Páratlan és
csodás hatású!

Hűlgyek részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépitűszer a

826

Fűldes-féle **MARGIT-GRÉME.**

Pár nap alatt biztosan eltávolt szepilűt, májfoltot, pattanást,
bűrathát (Mitesser) és minden más hűrbajt. Kisimítja a ráncokat
és az arcot fehérré, simává varázsolja, űdit és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kivűtűtű tolett-cikkek: Margit-hűlgypor (3 színben) 1 kor. 20 fillér. —
Margit szappan 70 fill. — Margit-fűgypép 1 kor. — Margit-arcvűz 1 kor.

Kaphatű minden gyűgyszertűrban, drogeriűban és illatszerkereske-
désben. Postán utűnvétellel, vagy a pénz elűzetes bekűldése utűn
kűldi a készitű:

Fűldes Kelemen, gyűgyszerész, Arad.

Csűktornyűn:

Pethű Jenű gyűgyszertűrűban.

űvakodjunk
utűzatoktűl!

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Vűcsűkűrűt 68,
űtűl a legjűtűnyosabb árűk mellett ajánlatban

Locomobil és gűzcséplűgűpek,
szalmakaszalozűk, jűrgűny-cséplűgűpek, lűhűre-cséplűk,
űszitű-rostűk, konkolyozűk, kaszűlű- és aratűgűpek,
szűnűgyűjtűk, boronűk, sorvetűgűpek, Planet jű.
tapűlűk, szűcsűkavűgűk, rűpavűgűk, kukorica-
morzsolűk, darűlűk, űrlűműlűk, egyetemes
aszűlű-ekűk, 2- és 3-vasű ekűk és minden
egyűb gazdasűgi gűpek.

Bohn M. és társai

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrűgibb, legnagyobb és legjobb telep e
szakműban Ausztria-Magyarorsűgűn a

Bohn-féle téglagűrűk

824 NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÀN.

Hlapittatűt 1864. — Legelűshelűbb referenciűk. — Hlapittatűt 1864.

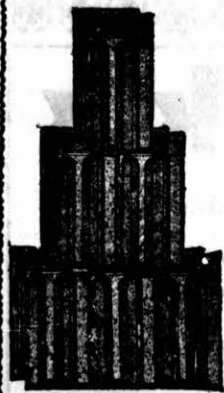
50 millió űvi gyűrtűs.

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsűgi átűfedű cserépekbűl

VASOXYD ternűszetes vűrűs színben vagy kűtrűnyozva.

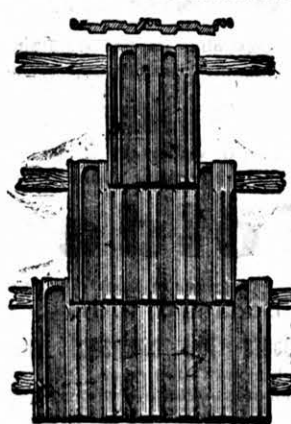
GYűRTMűNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsűgi átűfedűcse-
repek. Legolcsűbb, legszebb tetűzet.

ű Kűpes árjegyzűk és mintűk kívűnűtra ingyen űs bűrmentve.

Nagykikindai gyűrtműny.

Bohn-féle szab. biztonsűgi átű-
fedű cserép 272.

ZSOMBOLYAI GYűRTMűNY.

Szűb. biztonsűgi prűseltűtűfedű cserép 253 szű.

Nyomatűt Fischel Fűlűp (Strausz Sűndor) kűnyvnyomdűjűban Csűktornyűn.